σια πάρκα και δενδροστοιχίες.

στο Χολλιγουντ.

Αί ἐσωφυλλίδες τῆς «Βραδυνῆς»

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΛΑΪΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

I

Ὅποιος φθάνει πολὺ ἀργὰ πρέπει νὰ περιμένῃ.

Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀντίρρησις.

Ὅποιος ὅμως φθάσῃ ὁλόκληρα δεκάλεπτα πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξιν καὶ εἶνε μ' ὅλα αὐτὰ «πολὺ ἀργά», ἔχει κάθε λόγον νὰ δυσανασχετήσῃ.

Μὲ τὴν διεύθυνσιν δηλαδὴ ποὺ ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν τοῦ μεγαλειτέρου συνωστισμοῦ ἀφίνει ἀπὸ τὶς δυὸ κάσσες μονάχα τὴν μίαν νὰ ἐργάζεται.

II

Γιατί; διερωτᾶται ὁ ἄστος ποὺ πληρώνει.

Γιατί δὲν μοιράζουν σὲ ἴσα μέρη μεταξὺ τῶν δύο αὐτὲς τὶς λίγες θέσεις. ἔτσι ποὺ ὁ καθένας τους νἄχῃ ἀπὸ ὅλες τὶς κατηγορίες;

Γιατί τὴν τελευταία στιγμὴ νὰ ἐπιστοῇ ὅλην τὴν θέλλαν ὁ καλὸς μονόχειρ ταμίας, ὁλομόναχος, ἐνῷ ὁ ἀπέναντί του Κύριος μασσάει ἀναπαντικώτατα τὸ τσιγαρέττο του;

III

Χάρις στὴν παράξενη αὐτὴν ὀργάνωσι ἔχασα μαζὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους τὸ «Τὲ Ντέουμ Λαουντάμους» τοῦ Σκάμπατι.

Ἀλήθεια ποὺ γιὰ ἀποζημίωσίν μας μᾶς περίμενε ἡ Δευτέρα Συμφωνία τοῦ Μπετόβεν.

Αὐτὴ ἡ ἴσως καθαρώτερη καὶ πειστικώτερη ὁμολογία πίστεως τοῦ Γερμανοῦ πρὸς τὴν Βιέννην, τὴν πατρίδα τῆς ἐκλογῆς του.

Ποὺ σ' ἕνα τόνο γοητευτικῆς χάριτος ἄλλη μιὰ φορὰ ἀναδημιουργεῖ ὁλόκληρη τὴν τελευταία, ὡριμασμένη γλυκύτητα τοῦ Βιεννέζικου μπαρόκ.

IV

Ἀναπτέρωτον!

Ὁ Μπετόβεν ἔχει γράψει ἔργα μεγαλείτερα, ἀπείρως δυνατώτερα.

Ἀλλὰ ποτὲ κἄτι τόσο χαριτωμένον ὅπως τὸ λαργκέττο αὐτῆς τῆς συμφωνίας.

Ὡριμένος ἡ λεπτὴ λυγερὴ μελῳδική του γραμμὴ θἄπαιζε ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ὁρμητικοῦ χειμάρρου μιᾶς τόσο δυνατῆς ἐμπνεύσεως ἂν καὶ αὐτὴν δὲν ἀποκτοῦσε τὴν λεπτὴ νευρώδη ἐλαστικότητα ποὺ κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὴν ἰσορροπίαν σὲ κάθε στιγμή.

V

Στὸ λαργκέττο αὐτὸ κρύβεται ἕνας πρόδρομος τοῦ Σοῦμπερτ.

Ὄχι μονάχα τὸ μακρόλογο τῆς ἐκφράσεως ποὺ δὲν εἶνε μιὰ φόρμα χαρακτηριστικὴ τοῦ Μπετόβεν.

Περισσότερο ἀκόμα στὴν οὐσία, στὸ περιεχόμενον.

Σ' αὐτὴ τὴ βάκχεια ἀφοσίωσι στὸν ἦχο, σ' αὐτὸ στὸ ἀσυλλόγιστο, στὸ χωρὶς ὑπολογισμοὺς ὕφος τῆς μουσικῆς, σ' αὐτὲς τὶς φωτοσκιάσεις ἀνάμεσα στὰ «πιανὸ» καὶ «μόλ» ποὺ θυμίζουν τὰ ἁπαλὰ θαμπὰ χρώματα στὸ ἡλιοβασίλεμμα, στὶς γλυκοράσινες αὐτὲς ἀραμπεσκές, ποὺ ἔχουν κάτι ἀπὸ τὴ λεπτὴ γραμμὴ καὶ τὴ χαϊδευτικὴ ἀπόχρωσι τῆς κληματαριᾶς, σ' ὅλες τὶς λεπτομέρειες ποὺ παίζονται γύρω ἀπὸ τὴ μελῳδία.

Σ' ὅλα αὐτὰ ὑπάρχει ἕνα εὐδιάκριτο μονοπάτι ποὺ ὁδηγεῖ καὶ εὐθεῖαν στοῦ Σοῦμπερτ τὴν μεγάλη συμφωνία σὲ λὰ μεῖζον!

VI

Ὁ κ. Μητρόπουλος διηύθυνε μὲ ζωηρότητα καὶ ἐκπληκτικὰ ἐπιτυχημένα εἰς τὸ σύνολ.

Λέγω «ἐκπληκτικά», γιατὶ οἱ κλασσικοὶ δὲν εἶνε ἡ καθ' αὐτὸ εἰδικότης του.

Ἂν ἡ ὀρχήστρα μποροῦσε νὰ τὸν παρακολουθήσῃ εὐσυνείδητα στὶς ἄφθαστα λεπτόλογες ὑποδείξεις του, θὰ εἴχαμε κἄτι παρὰ πολὺ μεγάλο καὶ δυνατό.

Ἀλλὰ σὲ μερικὰ σημεῖα πρέπει ἡ κριτικὴ νὰ φείδεται ἐκείνους ποὺ εἶνε ὑπὸ τὴν κρίσιν της.

Ἐφ' ὅσον ὁλόκληρη ἡ ὀρχήστρα κλονίζεται σ' ἀδύνατα πόδια της, δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία καὶ κανένα λόγο νὰ μιλᾶμε καὶ νὰ παραπονούμαστε γιὰ ὅ,τι συμβαίνει.

VII

Μόνον θἄπρεπε νὰ ἀναφέρω κἄτι ποὺ μοῦ φαίνεται ὅτι ἀκόμα ἀκούω.

Στὸ λαργκέττο, γιὰ τὸ ὁποῖον μιλήσαμε παραπάνω, εἶνε μιὰ μικρὴ μικρὴ φράσις ποὺ πρέπει νὰ παιχτῇ ἀπὸ φαλλόττο σὲ πιανίσιμο.

Μερικὲς νότες μονάχα ποὺ ἁπαλὰ-ἁπαλὰ ἀκούονται ἀπάνω ἀπὸ τὴ γραμμὴ τῶν βιολιῶν.

Ἦταν ἔξοχες!

Ποιὸς λοιπὸν εἶνε ὁ μουσικὸς ποὺ βρίσκει ἐπάνω στὸ βαρύ του ὄργανο τοὺς ὡραίους αὐτοὺς ἁπαλοὺς τόνους;

Θὰ ἦταν ἕνα πολὺ καλὸ ὑπόδειγμα γιὰ παλιοὺς ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του.

VIII

Ὁ κ. Σκαντσουράκης ὡς; παρουσιάστηκε σὲ τὴν Ἱσπανικὴ συμφωνία τοῦ Λαλό.

Πολὺ καλὸς μηχανισμός, μονάχα κἄπως δειλὸς ὁ τόνος του

Χωρὶς ἀμφιβολία ἕνας καλὸς βιολονίστας μὲ ταλέντο, ἀλλ' ὡς μουσικὸς κἄπου πρωτίμη.

Στὸ Ἀντάντι μὲ πολλὴν ἔκφρασιν ἀλλὰ χωρὶς καλαισθησίαν.

Ἀλλὰ στὸ ρόντο ἐντελῶς ἀχρωμάτιστος καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν οὐσία τῆς μουσικῆς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἕνας ἐπιδέξιος βιολονίστας.

IX

Μονάχα πολὺ δύσκολα ἀποφασίζει κανεὶς νὰ ἐποχρεωθῇ ν' ἀκούσῃ τὸ ἀρχιφωνικὸ αὐτὸ τερατούργημα, τὴν ἀδεφοσύνη τοῦ Ριέντζι τοῦ Βάγνερ.

Αὐτὸ τὸ σύνολο ἀπὸ θορυβοποιὲς κοινοτυπίες εἶνε ὑποφερτὸ μονάχα γιὰ καμμιὰ στρατιωτικὴ μπάντα ποὺ θὰ ἤθελε νὰ παίξῃ γιὰ νὰ διασκεδάσουν στρατιῶτες ποὺ κουτσαίνουν σὲ μιὰ ταβερνοῦλα.

Καὶ ἡ ἐντύπωσις, ἢ μᾶλλον ἡ ἱκανότης του γιὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὴ λαϊκὴ καλαισθησία περισσότερο ἀπὸ ἀμφίβολη.

ALEX THURNEYSSEN